

AZ ORSZÁGOS VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG
2013. JÚLIUS 31-ÉN MEGTARTOTT ÜLÉSÉNEK
A JEGYZŐKÖNYVE

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Jó reggelt kívánok! Köszöntöm az Országos Választási Bizottság ülésén megjelenteket, a sajtó képviselőit, a Választási Iroda tagjait és az Országos Választási Bizottság tagjait. Megállapítom, hogy a bizottság részéről 8 fővel vagyunk jelen, így az ülésünk határozatképes. A napirendjeink a kiküldöttek alapján a következők lennének. 1. pontban: Országos népszavazási kezdeményezések elbírálása; a 2. pontban: Egyebek. Kérdezem, hogy a napirenddel kapcsolatban van-e valakinek észrevétele, véleménye, javaslata? Nincsen. Akkor kérnék a napirend elfogadása tekintetében egy szavazást. Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy a napirendet egyhangúlag elfogadtuk.

Napirend

- I. Országos népszavazási kezdeményezések elbírálása**
- II. Egyebek**

Jó pár kérdés van ma előttünk, bár arról informált az iroda, hogy pár kérdést végül is az indítványozó visszavont. Megkérem Jackli Tamás urat, hogy nézzük az első kérdést, ismertesse röviden.

Dr. Jackli Tamás KIM VF munkatárs

Tisztelt Bizottság! Ahogy az Elnök Úr is mondta, 4 kérdés vissza lett vonva, a táblázatban még szerepel, és a kérdéseket a táblázatban szereplő sorszám szerint fogom mondani, természetesen azt a négyet kihagyva, ami vissza lett vonva. Az 1. kérdést magánszemély nyújtotta be. Az ív a formai követelményeknek eleget tesz, és az íven a következő kérdés olvasható:

- 1. „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy a trafikmutyi néven elhíresült törvénynek négy oka van, az első ok: a külföldi tulajdonú kiskereskedelmi cégek adminisztratív eszközökkel történő kiszorítása éves szinten kb. ötszázmilliárd forintos hazai piacról, a második ok: magyarnak nevezett valóságban Fidesz közeli vállalkozások kapják meg a trafikokat, akik ezt követően nem, vagy csak keveset rendelnek külföldi tulajdonú dohánygyártól, ezáltal a külföldi dohány gyártókat ki lehet szorítani a magyar piacról, a harmadik ok: Fidesz közeli vállalkozóknak húsz éves időszakban összességében kb. ezermilliárd forintnyi árres biztosítása, a negyedik ok: az állam drasztikusan csökkenti a pártok állami támogatását miközben a Fidesz hatalmas pénzt remél a trafikpályázat nyerteseitől, ugyanis ezek a nyertesek rettegnek attól, hogy elveszítik azt az extraprofitot, amit a trafikok biztosítanak akkor, ha a Fidesztől eltérő párt jut hatalomra?”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Tévedtem annyiban, hogy ezt röviden nem lehetett ismertetni. Kérném szépen az észrevételeket a kérdés kapcsán. Parancsolj Éva.

Dr. Bozsóki Éva OVB tag

Köszönöm. Álláspontom szerint a kérdés rendkívül hosszú, bonyolult. Több kérdést is tartalmaz. Ebből kifolyólag nem lehet a kérdésre igennel vagy nemmel válaszolni. Ezért az

egyértelműség követelményének álláspontom szerint nem felel meg, ezért a kérdés hitelesítését nem javaslom.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Van-e még észrevétel, hozzászólás? Gondolom, a kérdés kapcsán az is felvethető, hogy számos olyan fogalmat tartalmaz, amelynek a tartalma korántsem egyértelmű. Nem óhajtom sorolni, de van benne jó pár. Van-e még a kérdés kapcsán valaki, aki szólni akar? Nincsen. Elég egyértelmű a helyzet. Mivel nem volt támogató, ezért úgy teszem fel szavazásra a kérdést, hogy ki az, aki a kérdés hitelesítésének a megtagadása mellett dönt az elhangzottak alapján? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag döntöttünk, a hitelesítést az OVB megtagadta. Nézzük a következőt.

Dr. Jackli Tamás KIM VF munkatárs

Tisztelt Bizottság! A következő kérdést ugyanaz a magánszemély nyújtotta be. Az ív megfelel a követelményeknek, és azon a következő kérdés olvasható:

- 2. „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy a jelentős részben külföldi tulajdonú energiaszolgáltató cégek profitját csökkentő „rezsicsökkentés” célja az, hogy csökkenjen e cégek értéke, így ezeket áron alul meg tudják vásárolni Fidesz közeli vállalkozások?”*

Dr. Sasvári Róbert OVB elnökhelyettes

Itt tulajdonképpen csak fizikailag állunk szembe egy rövidebb kérdéssel, de azonban ugyanazok elmondhatók, amit az előző kérdésnél az Éva elmondott. Szerintem ez is olyan kérdés, ami nem egyértelmű, több olyan fogalmat tartalmaz, amit nem lehet úgy beazonosítani, hogy egyértelmű legyen, és több tőmondat is üti egymást. Tehát amit az Éva elmondott az előző kérdésnél, az áll erre is, annak ellenére, hogy rövidebb.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Van-e további kérdés, észrevétel? Addig a sajátomat annyiban mondanám, hogy valóban ebben is van olyan fogalom, ami nem teljesen egyértelmű. Gondolok itt, például a külföldi tulajdonú cégekre, amelyek most hány százalékos legyen a határ. De egyébként a legfontosabb, hogy nem jogalkotásra irányul, hanem egy egyéni véleménynek a törvénybe foglalására irányul, ami elég furcsa jogintézmény lenne, ha így működne a népszavazás intézménye Magyarországon.

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm szépen. Én azt gondolom, hogy az a megfogalmazás a kérdésben, hogy a részben külföldi tulajdonú energiaszolgáltató cégek, ez különösebb problémát nem okoz. Nem hiszem, hogy egy kérdésnek tartalmazni kellene, hogy ez 25-30 vagy akárhány százalékos többséget jelent-e. Ami kérdéses egyértelműség körében, a Fidesz közeli vállalkozásoknak a fogalmi köre, sok embernek sok elképzelése lehet erről. Lehet látni a közbeszerzési eredményeket is. Amire Elnök Úr utalt, hogy valójában ez a kérdés ez egy – ha szabad így fogalmazni – egy politikai véleményalkotásnak a törvénybe iktatására irányul. Múltkori vagy az azt megelőző ülésünkön volt erről egy szakmai vita, akkor, ha jól emlékszem, talán pont Pószár-Szentmiklósy Zoltán mondta azt, hogy vannak olyan típusú törvények, a Magyar Parlament is elfogadott olyan törvényeket, ami egy adott napnak, egy adott történelmi személynek állít emléknapot. Ebből csak az a lényeg, hogy van olyan típusú jogalkotás Magyarországon is, ami nem egy szabályozó rendszerrel rendelkezik, hanem valaminek emléket állít. Kérdés az, hogy ezt a kérdést ide tudjuk-e sorolni, illetve a Fidesz-közeli vállalkozások az az egyértelműségnek a szintjét elérik-e?

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Köszönöm szépen. Csak a megszólítás miatt is annyit tennék hozzá, hogy valóban az elég fontos dilemma, hogy elvárható-e a jogalkotótól, az Országgyűléstől az, hogy valamilyen módon egy értékítélet, egy vélemény az bekerüljön egy törvény normaszövegébe. Valóban vannak olyan törvények, amelyek emléket állítanak valamilyen eseménynek vagy személynek vagy deklaratív funkcióval bírnak. És vannak normatív tartalmúak, ez a törvények többségére jellemző, de azt gondolom, hogy legalábbis aggályos azt elvárni a jogalkotótól, illetve népszavazás útján arra rákényszeríteni, hogy a jogalkotási célt utólag módosítsa. Mégpedig nem is normatív módon, vagy nem is program szinte, hanem valamilyen szubjektív vélemény normaszöveggé emelésével. Azt gondolom, hogy ez az a határterület, amire azt is lehet mondani, hogy nem biztos, hogy országgyűlési hatáskör, egy szubjektív vélemény beemelése egy törvényszövegbe. Egyébként egyetértek azzal, hogy a kérdés több részben nem egyértelmű.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Csak még egy mondatot ehhez kapcsolódva. Szerintem, azért azt el kell különíteni egymástól, hogy az Országgyűlés felhatalmazása egy adott kérdésben olyan döntést hozni, ami egy véleményt tartalmaz, és megint más kérdés, hogy népszavazás útján egy ilyen dolog kikényszeríthető-e vagy sem. Ez szerintem, ez utóbbi, a Ve-nek a 3. §-ába is ütközhet, egyébként pedig a népszavazási törvénynek a preambulumaival sem jön össze szerintem. Nem volt igazán támogató hozzászólás, legalábbis az egyértelműség kérdése kapcsán. Szavazást rendelnek el, ha nincsen, aki hozzászól. Ki az, aki a kérdés hitelesítésének a megtagadása mellett dönt? Az szavazzon. Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag döntöttünk úgy, hogy a hitelesítést megtagadtuk. Nézzük a következőt.

Dr. Jackli Tamás KIM VF munkatárs

A 3. kérdést még mindig ugyanaz a magánszemély nyújtotta be. Az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek eleget tesz, és az íven a következő kérdés található:

- 3. „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy a jelentős részben külföldi tulajdonú energiaszolgáltató cégek profitját csökkentő „rezsicsökkentés” azt követően is érvényes legyen, ahogyan e cégeket fillérékért felvásárolják Fidesz közeli vállalkozások, azért, mert ha ilyen törvény nem születik meg, akkor a közeljövőben úgy fogunk járni, mint a dohánytermékek esetén, amikor a külföldi kiskereskedelmi cégek visszaszorítása a dohánytermékek drasztikus drágulását eredményezte, ugyanis úgy tűnik, hogy a Fidesz közeli vállalkozások sokkal jobban megsarcolják a magyar fogyasztókat, mint a külföldiek?”*

Dr. Bozsóki Éva OVB tag

Több indok is lenne úgy gondolom arra, hogy ennek a kérdésnek a hitelesítését az Országos Választási Bizottság megtagadja. Alapvetően ez szintén egy hosszú, bonyolult kérdés, tehát megint nem lehet csak igennel vagy csak nemmel válaszolni ennek a kérdésnek a megválaszolására a választópolgárok által. Itt ezt kiegészítve még szintén egyértelműségi problémák vannak különböző kifejezésekkel, ami a választópolgár számára nem lehet egyértelmű. Ilyen pl. a megsarcolás, mit ért a megsarcolás alatt. Itt szintén a külföldi tulajdonú vagy részben külföldi tulajdonú vállalkozások, de ami egy rendkívül fontos, hogy itt az összes kérdésben nyomon követhető, hogy a kérdésfeltevő a saját véleményének a jogszabályba foglalására irányul, tehát emiatt is ezt a kérdést álláspontom szerint hitelesíteni nem lehet. A két legfőbb indok számomra a bonyolultsága és a saját véleményének a jogszabályba foglalására irányuló kérdésfeltevés. Emiatt nem javaslom a hitelesítését.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Ugyanazok a nem egyértelmű fogalmak megvannak benne, mint az előzőekben is. Egyébként több alkérdést és magyarázó részt tartalmaz, nyilván a kérdés nem egyértelmű. Van-e valakinek még hozzáfűznivalója ehhez?

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm. Csak egy apróság, hogy az előző kérdéseknél, ami számomra dilemmát jelent, az a Fidesz-közeli vállalkozásoknak a fogalma. Azt gondolom egyébként, hogy a megsarcolják fogalma az minden állampolgár részére egyértelmű, tehát semmiképpen sem egy pozitív dolog, ha valakit megsarcolnak. A jövedelmi viszonyai, ez nyilvánvalóan negatív tartalommal bír. Az kétségtelen, azt régóta tudjuk, hogy sosem segíti az egyértelműséget, ha ilyen közel tíz soros kérdést kap a bizottság, hiszen az egy idő után csak bonyolítja a kérdéskört. Véleményem szerint, ahogy előzőleg is elmondtam, a részben külföldi tulajdonú energiaszolgáltató cégek fogalma, az behatárolható, egyedül ez a Fidesz-közeli vállalkozások köre, ami számomra valamilyen szinten kétséges. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Szavaznánk. Ki az, aki a hitelesítés megtagadása mellett foglal állást? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag döntöttünk. A kérdést hitelesítését az OVB megtagadta. Nézzük a következőt.

Dr. Jackli Tamás KIM VF munkatárs

Tisztelt Bizottság! A 4. kérdés következik. Az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek eleget tesz, és azon a következő kérdés olvasható:

- 4. „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy Fidesz kormány kimondatlan célja az, hogy a külföldi tulajdonú illetve MSZP közeli vállalkozások vagyonát és piaci lehetőségeit korlátozza, miközben a Fidesz közeli vállalkozások vagyonát és piacát drasztikusan bővíti, a nepotizmus elveinek figyelembe vételével, amely miatt hazánk lakosságának elsöprő többségét mesterséges eszközökkel elzárja attól, hogy törvényesen jelentős vagyont szerezhessenek?”*

Dr. Borbély Andrea OVB tag

Ez a kezdeményezés ugyanazoktól a sebekből vérzik, amitől a korábbi kezdeményezések is. Szintén bejön a képbe az, hogy a kezdeményező a saját véleményét kívánja ráerőszakolni gyakorlatilag a választópolgárokra és ezen az úton az Országgyűlésre magára is. Itt egy kicsit erőszakosabb is a téma, hiszen gyakorlatilag a saját véleménye határozná meg azt, hogy valójában az Országgyűlésnek mi volt, vagy a Fidesznek mi volt annak idején a célja bizonyos törvényeknek a megalkotásában, amikor általában egy-egy jogszabálynak a preambuluma rendezi ezt. Mindenképpen ellentétes a jóhiszemű, rendeltetésszerű joggyakorlásnak az alapelveivel. A választópolgárok számára biztosítja az Alaptörvény azt a jogot, hogy népszavazási kezdeményezéseket indítványozzanak vagy indítsanak. Gyakorlatilag ennek az alapelvnek a kiüresedéséhez vezet az, hogy ha ilyen típusú kérdések vagy kezdeményezések kerülnek benyújtásra. Ebben is vannak értelemzavaró, nem egyértelmű megfogalmazások, ez a Fidesz-közeli vállalkozások, illetve az MSZP-közeli vállalkozások is. A kérdés bonyolult, nem egyértelmű.

Dr. Pozsár-Szentmiklós Zoltán OVB tag

Köszönöm. Annyit tennék hozzá, hogy ez bizonyosan nem országgyűlési hatáskör. Ugyanis a hatalommegosztás elvéből következően a Kormány célját az Országgyűlés semmilyen módon, sem normatív módon, sem más módon nem jogosult megfogalmazni. Ilyen módon ez a szempont is ok arra, hogy a kérdést a bizottság ne hitelesítse. Köszönöm.

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm. Egy-egy gondolat erejéig vitatkoznék az előttem szólókkal. Andreával annyiban, hogy elviekben, ezt a kérdést tartalmilag nem érintve, azt gondolom, hogy a rendeltetésszerű joggyakorlás elvébe szerintem az nem ütközik, ha valaki megfogalmaz egy kérdést, azt benyújtja és abban akármilyen politikai vélemény van, és az egy törvényalkotásra irányul. Persze vannak olyan határok, meg voltak a közelmúltban olyan kérdések, ahol már gyakorlatilag a kivégzésig eljutottak a kérdésmegfogalmazók. Nyilván ott is van egy határ. Ez egy politikai vélemény. Senkit nem akar felakasztani vagy börtönbe juttatni más kérdésekkel szemben. Szerintem, ez belefér. Zoltánnal annyiban vitatkoznék, hogy az, hogy a kérdés célja az, hogy arról legyen törvény, hogy a Fidesz kormánynak mi volt a célja. Szerintem ez ugyanúgy kvázi egy ilyen deklaratív megemlékező emléket állító törvény lenne. Abban, most tartalmilag pont a Fidesz kormány van és nem más, az azt gondolom, hogy a normatív részét úgy különösebben nem érintheti. Attól még ilyen idézőjelben, egy emlékállító törvény lehetne, de ez szintén egy ilyen szigorúan elvi megközelítés. Köszönöm.

Dr. Pozsár-Szentmiklós Zoltán OVB tag

Csak egy mondat. Lehet, hogy ilyen tartalmú a törvény, de biztosan sértené az Alaptörvényt annyiban, hogy a hatalmi ágak elválasztását egy ilyen deklaratív norma bizonyosan sérti. Köszönöm.

Dr. Litresits András OVB tag

Nem akarok nagyon a múltba ugrani, de csak a Nemzeti Együttműködés Nyilatkozatától elkezdve, azért voltak olyan kinyilatkoztatások a Parlament részéről, ami felveti a hatalom megválasztásának a kérdéskörének a kezelését, de nyilván ez most nem tartozik ehhez a napirendhez, csak, ha már ezt szóba hozta. Nem ezt, hanem a kérdéskört érintőlegesen. Csak azért reagáltam.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Kérdezem, hogy ki az, aki a hitelesítés megtagadása mellett foglal állást? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag döntöttünk. A kérdés hitelesítését az OVB megtagadta. Az országgyűlési hatáskörre kérnék még egy fejbólintást. Ki az, aki ezt támogatja? Köszönöm szépen. Ez is többséget kapott. Ez is bekerül az indokok közé. Nézzük a következőt.

Dr. Jackli Tamás KIM VF munkatárs

Tisztelt Bizottság! Az 5. kérdés következik. Az aláírásgyűjtő ív eleget tesz a követelményeknek. Ugyanaz a magánszemély nyújtotta be. Ez viszonylag egy rövidebb kérdés. Az íven a következő található:

- 5. „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy mindenkinek egyenlő esélyt kell biztosítani a vagyonosodásra Magyarországon, azaz egy átlagembernek ugyanakkora esélye legyen a meggazdagodásra, mint egy külföldinek, vagy egy MSZPsnek, vagy egy Fideszesnek?”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. Kérem az észrevételeket a kérdéshez. Mivel látom, hogy nem jelentkezik senki, röviden annyit tennék hozzá előljáróban, hogy egy kérdésnél sohasem szerencsés, ha valaki elkezd magyarázni a saját kérdését. Véleményem szerint a megfogalmazás ezen részében vannak leginkább azok az elemek, amelyek az egyértelműség problémáját vetik fel. Nevezetesen azt, hogy kit tekintünk MSZP-snek, meg Fideszes-nek, akár már lassan a külföldinek ki tekinthető, az is egy kérdés lehet. Ennek megfelelően a kérdés kapcsán ugyanúgy az egyértelműség hiánya vethető fel. András parancsolj.

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm. Elnök Urat annyiban egészíteném ki, hogy mivel nem matematikai konferencián vagyunk, az kérdés, hogy mi az, hogy átlagember, és mit értünk az alatt, hogy egyenlő esélyt kell biztosítani a vagyonosodásra. Tehát ez effektív ez mit is jelentene, ha minden más egyértelmű lenne, akkor mit jelent az, hogy egyenlő esélyt kell biztosítani. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Mivel kitérgyaltuk a kérdést, szavazhatunk. Kérdezem, hogy ki az, aki a hitelesítés megtagadása mellett foglal állást? Köszönöm. Megállapítom, hogy egyhangúlag döntöttünk. A hitelesítést az OVB megtagadta. Nézzük a következőt.

Dr. Jackli Tamás KIM VF munkatárs

A 6. kérdés következik. Az ív eleget tesz a formai követelményeknek. Ugyanaz a magánszemély nyújtotta be, mint az előző kérdést. A következő kérdés olvasható az íven:

- 6. „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy mindenkinek egyenlő esélyt kell biztosítani a vagyonosodásra Magyarországon, és ennek elérése céljából fel kell lépni a nepotizmus ellen, amelyet segíthet az a svájci gyakorlat, amely lehetővé teszi azt, hogy bármely törvényt népszavazással semmisé lehet nyilvánítani?”*

Dr. Bozsóki Éva OVB tag

Álláspontom szerint a kérdésfeltevés az Alaptörvény módosítását célozza. Ebből kifolyólag tiltott tárgykört érint, ezért a kérdés hitelesítését nem javaslom a Tisztelt Választási Bizottságnak. Tekintettel arra, hogy a kérdés maga az azt mondja, hogy bármely törvényt népszavazással semmissé lehet nyilvánítani. Törvényalkotás az Alaptörvény szerint az Országgyűlés hatásköre, tehát én úgy gondolom, hogy ez a tiltott tárgykörrel való érintettség mindenképpen kizárja a kérdés hitelesítését. Köszönöm szépen.

Dr. Sasvári Róbert OVB elnökhelyettes

Annyi, hogy egyetértetek, és ugyanúgy fel kell hozni akkor ezt is az egyértelműség hiányát. Több, hosszú tagmondatból álló kérdés.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Az egyértelműség tekintetben a svájci gyakorlat, a vagyonosodás, tehát itt vannak kifejezések, amelyek tartalma koránt sem egyértelmű. Az is egyértelmű, hogy a kérdés mindenekelőtt Alaptörvénybe ütközik. Kérdezem, hogy ki az, akinek más véleménye van vagy további észrevétele? Ha nincsen, akkor szavazzunk! Kérdezem, hogy ki az, aki a hitelesítés megtagadása mellett dönt? Köszönöm. Megállapítom, hogy egyhangúlag a hitelesítést az OVB megtagadta. Nézzük a következőt.

Dr. Jackli Tamás KIM VF munkatárs

A 7. kérdés következik. Az ív eleget tesz a követelményeknek. Ugyanaz a magánszemély nyújtotta be, és a következő kérdés olvasható az íven:

7. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson a nepotizmus ellen azért, mert bizonyos esetekben felmerül a nepotizmus gyanúja például akkor, amikor Kübekháza az államtól kevesebb, mint 4000 ft-ot kap egy hónapra, miközben a vele kb. azonos népességű Felcsúton milliárdos stadionfejlesztésre kerül sor?”*

Dr. Bozsóki Éva OVB tag

A kérdés feltevése álláspontom szerint nem egyértelmű, ráadásul magyarázó rendelkezéseket is beépít a kérdésbe. Azon felül a nepotizmus, mint kifejezés értelemzavaró lehet, mert a választópolgártól nem elvárható, hogy tisztában legyen ilyen fogalmakkal. Ezért úgy gondolom, hogy a jogalkotói egyértelműség hiányával itt is szenved. A kérdés hitelesítését egyértelműségi okokból nem javaslom.

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm szépen. Korábban, ha jól emlékszem, volt olyan népszavazási kezdeményezés, amiben magában a nepotizmusnak, úgymond a tudományos magyarázata is belefogalmazásra került. Tehát az gyakorlatilag az uram, bátyám és a rokonok, a tisztességtelen, adott esetben törvénytelen előnybe részesítés vagy előnybe juttatása, amit már a Magyar Irodalom a Rokonok címszó alatt meg is írt. Ebben a kérdésben viszont van egy ilyen magyarázó félmondat, hogy mikor lehet nepotizmus. Pl. Kübekháza négyezer forintja áll szemben Felcsút milliárdjaival. A múltkor megnéztem kíváncsiságból Felcsút község honlapját, akkor egy korábbi népszámlálási adatok alapján 1867 lakost tüntettek fel, tehát valóban nem éri el a 2000 lélekszámot Felcsút lakossága. Mindenki láthatja a médiában, hogy ott egy mekkora stadion épül. Nyilván sok emberben felvetődik, hogy egy 2000 lélekszám körüli településen miért is kell stadiont építeni? Nyilván mindenki tudja. Valószínűsíthetem azért, mert Miniszterelnökünk ott lakik, illetve onnan származik. Az egy elvi jellegű kérdés számomra, mert én többször elmondtam, hogy volt olyan alkotmánybíróági döntés, ami azt mondta az egyértelműség körében, hogy az az úgynevezett népszavazási kampány feladata, hogy a választópolgárokkal megértesse adott esetben, hogy adott szó fogalom mit is jelent, és a népszavazási kampány alapján tudjon a választópolgár a népszavazási kérdésre igennel vagy nemmel szavazni. Ez felmerülhetne akkor, ha csak annyi lenne a kérdés, hogy Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson a nepotizmus ellen? – kérdőjel. És itt vége lenne, mert akkor azt mondhatnánk, hogy valószínűsíthető, hogy az emberek többsége, így hogy nepotizmus, nem tudja, hogy mit is jelent. Viszont van benne egy magyarázó mondat, egy példát hoz fel, Kübekháza kontra Felcsút esetével. Számomra ez kérdéses, hogy az egyértelműség problémáját, az most pont az okozná, hogy van benne egy magyarázó félmondat, hogy mit is jelent az, hogy nepotizmus? Visszautalok az előbbi mondatomra, ha meg nem lenne ott, akkor meg az lenne a baj. A nyuszika, hol a sapka típusú történet, mert ha vége lenne ott a mondatnak, hogy nepotizmus ellen, akkor az lenne a baj, hogy nem tudjuk mi az, hogy nepotizmus. Ha most ide van hozva egy példa, akkor meg az a baj. Ez az én dilemmám, és ebben kérem a tagtársak véleményét. Köszönöm.

Dr. Sasvári Róbert OVB elnökhelyettes

Magyarázó kérdés, tehát a példafelhozás, az szerintem az a fő megtévesztő ok, mert megnézhetnénk a nepotizmus fogalmát az értelmező szótárban, lehet, hogy pont nem ezt

jelenti. Lehet, hogy rossz is a példa. Le kellene ellenőriznünk, hogy jó példát hozott-e vagy nem. Annyira nem egyértelmű, elgondolkodik tényleg az ember, hogy mi lehet a célja a kérdésfeltevőnek, mert tulajdonképpen itt hosszabbnál hosszabb kérdéseket tesz fel, szubjektív véleményeket fogalmaz meg. Lassan az feltételezhető, hogy blokkon kívül valami más fórumot akar a saját szubjektív véleményének a hangoztatására. Én az egyértelműség hiánya miatt az elutasítás mellett vagyok.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. Ehhez annyit hadd fűzzek hozzá, ha lehet, hogy én elég régen OVB tag vagyok már, de én még olyan hitelesítést nem láttam, ahol magyarázó tagmondatok lehettek volna a kérdésben. Egyetértek Róberttel azzal, hogy a magyarázó tagmondat egyébként teljesen szerencsétlen, és nem lehet tudni, hogy mit is akar ebből a kérdező kihozni, mit jelent ez bárki számára. Az ugyanis, hogy egy adott település, ha egyébként erre gondol a kérdésfeltevő, hogy milyen állami támogatásban részesül, az egy normatív dolog egyrészt, azt nem lehet összevetni egy egyéb beruházással, ami lehet egy stadionépítés, lehetne egy fürdőépítés, egy iskolaépítés, bármi a maga nemében, az egyik településen van ilyen építkezés, a másikon meg esetlegesen nincsen. Ez az egyébkénti állami finanszírozáshoz ennek a dolognak vajmi kevés köze van. A nepotizmushoz, meg van-e köze vagy sem, az is egy érdekes kérdés. Egyébként a kérdés kapcsán a jogalkotói egyértelműség hiánya alaposan felvethető, ugyanis milyen jogalkotást akar elérni a kérdező? Ha úgy vesszük, a nepotizmus ellen több tucatnyi vagy legalább tucatnyi törvény van jelenleg is szerintem hatályban, példának okáért a közbeszerzési törvény ilyen lehet, de lehet ilyen a köztulajdonban álló cégek gazdálkodásával kapcsolatos jogszabály, amely kizárja azt, hogy egy ilyen cég a saját tulajdonosi vagy tisztségviselői körét vagy annak rokonságát támogassa, tehát ilyen egy tucatnyit lehetne felhozni. Mi az, ami ehhez képest még jogalkotási kötelezettség lenne a jogalkotó számára, ezt ki és mi alapján találná ki. Ennek megfelelően szerintem a kérdés nem egyértelmű. Ez az én véleményem. Ki az, aki még ehhez hozzá kíván szólni? Ha nincsen, akkor szavazunk. Kérdezem, ki az, aki a kérdés hitelesítését megtagadja? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag szavaztunk így. A hitelesítést az OVB megtagadta. Köszönöm.

Dr. Jackli Tamás KIM VF munkatárs

Tisztelt Bizottság! A 8. kérdés következik. Ugyanaz a beadványozó. Az ív megfelel a követelményeknek. Az íven a következő kérdés található:

- 8. „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson a nepotizmus ellen azért, mert bizonyos esetekben felmerül a nepotizmus gyanúja például akkor, amikor Gipsz Jakab, Iksz Ipszilon, Piros Arany Hát Izsák nevű kamu képviselőkkel rendelkező alapítvány több tízmillió forint állami támogatást kap?”*

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Köszönöm. Azt gondolom, hogy ugyanúgy kell megítélnünk hasonló érvek alapján, mint az előzőt. A tagmondat tartalmától függetlenül értelemzavaró. Önmagában a kérdésnek a tartalmi része a nepotizmus ellen való jogalkotás. Elnök Úr érvei ezt jól megvilágítják, ennek a tartalma, az iránya, a címzetti köre nem világos. Azt gondolom, emiatt ezt nem lehet egyértelműnek tekinteni. Köszönöm.

Dr. Borbély Andrea OVB tag

Teljes mértékben egyetértek az Elnök Úr által előzőekben elmondottakkal, meg a Zoltán által elmondottakkal is. Azt gondolom, hogy rossz fórumot választott a kezdeményező. Esetleg

büntetőjogi feljelentést lehetne tenni ezekben az esetekben, de semmiképpen sem egy népszavazás lenne a megfelelő eszköz ennek a problémának vagy konkrét jogi helyzetnek megoldására, amit ő felhozott ebben a kezdeményezésben.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Kíván-e még valaki hozzászólni? Ha nem, akkor szavazunk. Kérdezem, hogy ki az, aki a kérdés hitelesítésének a megtagadása mellett foglal állást? Köszönöm. Megállapítom, hogy a hitelesítést az OVB egyhangúlag megtagadta.

Dr. Jackli Tamás KIM VF munkatárs

Tisztelt Bizottság! A 9. kérdés következik. Hasonló témában, mint az előzőek. Az ív megfelel a követelményeknek, és az íven a következő kérdés található:

9. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson a nepotizmus ellen azért, mert bizonyos esetekben felmerül a nepotizmus gyanúja, például akkor, amikor a felcsúti polgármester az államtól tartós bérletre kb. akkora termőterületet kapott, mint a magyar főváros V.-VI.-VII.-VIII. kerületeinek a területe összesen?”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Észrevételeket kérnénk a kérdés kapcsán. A kérdések hasonlóak, csak az indoklás vagy a magyarázó szöveg változik ezekben. Akar-e valaki az eddigiekhez képest bármit hozzátenni? Nyilván a kérdés kapcsán azért az előzőekhez hasonlóan ugyanaz felvethető, hogy a kérdés nem egyértelmű, olyan jellegű magyarázó részt tartalmaz, ami szintén nem egyértelmű.

Dr. Litresits András OVB tag

Ha a kérdésben megfogalmazott állítás, hogy miszerint a felcsúti polgármester ténylegesen akkora termőföld-területet kapott, mint az a négy fővárosi kerület tartós bérletre, ezt nyilván népszavazás útján nem lehet eldönteni. Ha ez kimeríti valamilyen Btk. tényállását, akkor ezt büntetőeljárás keretében adott esetben az illetékes hatóságok tisztázhatják, de nyilvánvalóan azt gondolom, hogy ez egy népszavazás során nem dönthető el. A korábbiakra visszatérve, amit Elnök Úr is mondott itt a nepotizmus fogalmáról, meg milyen jogszabályok vannak jelenleg hatályban a magyar jogrendszerben, ami gyakorlatilag az összeférhetlenséget próbálják kiküszöbölni. Az egy érdekes kérdéskör lenne, ha készülne egy ilyen összeállítás, hogy rokonok vagy közeli szervezetek milyen viszonyban vannak önkormányzatokkal, vagy kormányzati költségvetési szervekkel, de így általánosságban azt gondolom, ez a kérdés nem vizsgálható. Ugyanúgy visszautalok az előző kérdésre, tehát ha valamilyen alapítvány több 10 milliós támogatást kap, és ott ténylegesen kamu képviselők vannak, akkor az is nyilván egy adott büntető eljárásnak a tárgya lehet, de így kollektíven egy országos népszavazás keretében ezt nem lehet vizsgálni, kezelhetetlen ezzel a jogi eszközzel ez a kérdéskör.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Most például, hogy a VI. kerületben mennyi termőföld lehet, ez egy eleve érdekes kérdés. Szerintem úgy a nullához közelít, bár nyilván ez a kérdés megítélése kapcsán nem különösebben érdekes. A kérdéssel összefüggésben nyilván ugyanaz, mint az előzőekben, az egyértelműség hiánya vethető fel.

Dr. Litresits András OVB tag

Csak egy fél mondat. Itt a kérdés ilyen szempontból nem hibás, mert az van a végén, hogy a négy darab fővárosi kerületnek a területe összesen, ebből nem következik az, hogy termőföld kell, hogy legyen. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Szavaznánk, ha nincs több hozzászólás. Kérdezem, ki az, aki a hitelesítés megtagadása mellett foglal állást? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag döntöttünk, a hitelesítést az OVB megtagadta. Nézzük a következőt.

Dr. Jackli Tamás KIM VF munkatárs

Tisztelt Bizottság! A 10. kérdés következik. Eleget tesz a formai követelményeknek az aláírásgyűjtő ív, és azon a következő kérdés található:

- 10. „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy hazánkban minden ember egyenlő, ezért minden magyar állampolgárnak pontosan ugyanakkora állami tulajdonú termőföld jár tartós bérletbe, mint amekkorát a felcsúti polgármester kapott, ezért a Föld összes országának összes termőterületét meg kell hódítani, de mivel a kitűzött cél elérése érdekében ez is kicsi ezért több a Földhöz hasonló lakható bolygót is meg kell hódítani?”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Komoly kérdéssel állunk ismételtelen szemben. Ezt a kérdést érdemben kell tárgyalnunk. Az eleve felveti azt is, hogy a jogintézménnyel kapcsolatos jogi szabályozás megfelelő-e, és ebben egyáltalán érdemi döntést kell egy ilyen kérdésben hoznunk, ami valahol a vicc kategóriájába megy át, de ez van. Kérdezem, nyilvánvalóan a kérdés kapcsán az egyértelműség hiánya és egyebek. Akar-e ezzel kapcsolatban bárki még hozzászólni vagy szavazhatunk? Úgy látom, szavazhatunk. Kérdezem, hogy ki az, aki a kérdés hitelesítésének a megtagadása mellett dönt? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy a kérdés hitelesítését az OVB egyhangúlag megtagadta. Nézzük a következőt.

Dr. Jackli Tamás KIM VF munkatárs

Tisztelt Bizottság! A 11. kérdés következik. Az előzőekkel ellentétben itt nem magánszemély nyújtotta be a kérdést, hanem az Országos Választási Szövetség elnöke, Vecsei József a kezdeményező. Az ív eleget tesz a formai követelményeknek, és az íven a következő kérdés olvasható:

- 11. „Egyetért-e azzal, hogy a devizakárosultak ügyének tisztázása-rendezése érdekében parlamenti vizsgálóbizottság álljon fel? „*

Dr. Pozsár-Szentmiklósv Zoltán OVB tag

Köszönöm. Azt gondolom, hogy a kérdést nem lehet hitelesíteni, ugyanis tiltott tárgykör, az Országgyűlés hatáskörébe tartozó személyi vagy szervezetalakítási kérdéstről nem lehet népszavazást tartani. Parlamenti bizottság felállítása pedig ilyen módon országgyűlési szervezetalakítási kérdés. Köszönöm szépen.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Én is épp ezt fogalmaztam volna meg, de ha még tovább nézzük a kérdést, akkor a devizakárosult kifejezés is általánosan használt fogalomként lehet, hogy valamilyen szinten szerepel a köztudatban, de ettől még szerintem az, hogy ki tartozik ide valójában manapság, amikor ezek egy része, az ilyen devizahitelek egy része már korábban visszafizetésre került, és ragozhatnám, ez sem egy egyértelmű kérdés.

Dr. Sasvári Róbert OVB elnökhelyettes

A devizakárosultaknál az egyértelműség szempontjából az a tisztázása, rendezése kötőjellel, az sem egyértelmű, hogy mit ért azon, hogy minek az érdekében próbálná felállítani ezt a parlamenti bizottságot.

Dr. Litresits András OVB tag

Átadtam a szót. Ugyanezt szerettem volna mondani, hogy ez a tisztázása, rendezése ez is kezelhetetlen. Szeretném megkérdezni, mert emlékeim szerint itt a beadványozó nevének a vonatkozásában írtunk a területileg illetékes ügyészségnek, hogy onnan érkezett-e valami, mert abban egyetértettünk anno, hogy az, hogy Országos Választási Szövetségként van bejegyezve ez a társadalmi szervezet, az nem túl szerencsés, illetve megtévesztő. Köszönöm.

Dr. Jackli Tamás KIM VF munkatárs

Röviden válaszolnék. Hivatalos értesítést az ügyészség részéről még nem kaptunk. A bejelentése a testületnek kétirányú volt, egyrészt a névhasználatra vonatkozóan, másrészt a bélyegző használatra vonatkozóan, ahol a magyar címet használták – vélhetőleg – engedély nélkül. Ráutaló magatartással tudjuk, hogy valószínűleg az ügyészség eljár már az újabb beadványnál, ezért a beadványozó már nem a magyar címeres bélyegzőt használta a beadványa aláírása mellett, hanem, egy más jellegűt. Egyébként hivatalos visszajelzést nem kaptunk egyik kérdésben sem.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Mivel az Ügyészséghez hivatalos levelet írtunk, ezért vélhetőleg arra azért valamikor kapunk egy hivatalos választ. Ez egyelőre nem érkezett meg. Parancsolj András.

Dr. Litresits András OVB tag

Én annyit indítványoznék, mert emlékeim szerint ez olyan 3-4 hónappal ezelőtt lehetett, tehát azt gondolom, ha az Országos Választási Bizottság ír egy ügyészségnek, akkor 3-4 hónap után minimum egy két sor, hogy folyamatban van az ügy és értesítjük, úgyszólván egy ismételt megkeresést, indítványt kell írni az ügyészségnek, mert ez elfogadhatatlan számomra, hogy egy válasza sem méltatnak minket írásban.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. Bontsuk ketté az ügyet, egyrészt a népszavazás ügyében szavaznánk. Kérdezem, hogy ki az, aki a hitelesítés megtagadása mellett foglal állást? Köszönöm. Megállapítom, hogy egyhangúlag döntöttünk így. Ki ért egyet Andrással abban, hogy erre a korábbi megkeresésünkre a társaság névhasználatával kapcsolatban erősítsünk választ, csak egy fejbőlintást kérnék. Egyetértünk vele. Akkor ezt megismételjük, hogy rákérdezzünk, hogy történt-e ebben az ügyben valami.

Dr. Jackli Tamás KIM VF munkatárs

Tisztelt Bizottság! A 12. kérdés következik. Megint magánszemély a kezdeményező. Az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek eleget tesz, és azon a következő kérdés található:

12. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy dohányterméket forgalmazó üzlet ne működhessen olyan oktatási intézmény 600 méteres körzetén belül, ahol 18 évnél fiatalabbakat is oktatnak?”*

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm szépen. Én egyelőre nem látom akadályát a hitelesítésnek. A nem dohányzók védelmében most gyakorlatilag az összes intézmény, üzlethelyiségnek a bejáratánál láthatjuk,

hogy 5 méteres körzeten belül tilos dohányozni. Más kérdés, hogy a füst, a fizika törvénye alapján 5 méternél nem fog megállni. Ezt csak azért mondtam, hogy van már hasonló szabályozás, illetve gyakorlat, a 600 méteres körzet szerintem egyértelmű. Nyilván mértani pontossággal ezt kimérni nem lehet, de vannak már hasonló jogalkotások, illetve jogszabályok, ahol ez nem okozott problémát. Az is elég egyértelmű, hogy 18 évnél fiatalabbakat is oktatnak. Az is egyértelmű szerintem, hogy mi az, hogy oktatási intézmény. Egyelőre én nem látom akadályát a hitelesítésnek, hiszen egyértelműen arra irányul a kérdés röviden és tömören fogalmazva, ahol fiatalok, illetve kiskorúak oktatási intézményben tanulnak, 600 méteres körzetben ne lehessen forgalmazni dohányterméket, hogy ne essenek kísértésbe az iskolába látogatók, hogy dohánytermékeket vásároljanak. Nyilván az egy másik kérdés, hogy a gyakorlatban nem 600 méteres körzeten belül laknak a tanulók, tehát útközben is találkozhatnak ilyen intézményekkel. Azért egyébként különösebb problémát nem is okozhatna a gyakorlatban, mert most lehet látni a médiából, hogy próbálnak szigorúan fellépni a trafikok ellen, ahol kiskorúakat is kiszolgálhatnak. Úgyhogy valamilyen szinten ez a tendenciával, illetve szigorral egyezik. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. Elhangzott egy vélemény. Kérdezem, hogy van-e más vélemény, hozzászólás a kérdés kapcsán? Parancsolj Andrea.

Dr. Borbély Andrea OVB tag

Én egyetértek az előttem szólóval minden tekintetben, illetőleg még annyi hivatkozást mondanék, hogy az olyan vendéglátóipari egységek, akik alkohol forgalmazásával foglalkoznak, ott is egyértelműen meg van határozva, hogy oktatási intézmények bizonyos körzetén belül - ott meg van jelölve a távolság -, nem lehet ilyen vendéglátóipari egységeknek kiadni a működési engedélyt, ahol alkoholtartalmú italoknak a forgalmazása folyik, tehát mondjuk az, hogy már létezik ez a gyakorlatban.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. További vélemények vannak-e? A kérdés kapcsán én felvetnék egy másik álláspontot. Való igaz, hogy van hasonló jellegű szabályozás a jogalkotásban, annak azért a megfogalmazását pontosan meg kell nézni, hogy hogyan és miként szól. Itt a kérdés kapcsán az vethető fel, hogy az Alaptörvényben szerepel a jogbiztonság és a tulajdonhoz való jogról vállalkozáshoz való jog kapcsán, hogy egy ilyen korlátozás utólagos bevezetése hogyan értelmezhető, nem sérti-e az Alkotmány ezen pontjait. Nevezetesen, hogy a már létesült kiskereskedelmi egységekre utólag találnánk ki ilyen korlátozást egyrészt, másrészt utólagosan is előfordulhat az a helyzet, hogy utólag történik egy ilyen intézmény megnyitása, amely kialakítaná ezt a helyzetet. Harmadrészt eleve lehetnek, teszem azt, olyan települések, amelynek az átmérője mondjuk 500 méter, abban az esetben ad abszurdum a kérdés. Ott eleve ennek a végrehajtása szintén alkotmányellenes vagy alaptörvény-ellenes lehet. Megjegyzem, bár tudom, hogy van a jogalkotásban hasonló jellegű szabályozás, de az sem biztos, hogy kiállná az egyértelműség próbáját. Ez a 600 méteres távolságról való rendelkezést hogyan kell értelmezni, ez is külön egy érdekes kérdés, hiszen lehet ezt légvonalban értelmezni, ami elég furcsa dolog, hiszen légvonalban senki nem közlekedik a városban, lehet az utcákat nézve ezt a kérdést megközelíteni, hogy hogyan lehet oda eljutni így-úgy-amúgy, tehát hogy ezt a gyakorlatban hogyan kellene alkalmazni, és ebből a szempontból egyértelmű-e a kérdés, akár ez is felvethető a kérdés kapcsán. Kérdezem, hogy van-e még vélemény az elhangzottakról?

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Röviden reagálnék Elnök Úr észrevételeire. Az Alaptörvény érintettsége kapcsán a tulajdonhoz való jogról. Azt mindenképpen érdemes elmondani, hogy ez az az alapjog,

amelynek a korlátozására vonatkozóan egyébként legkevésbé szigorú tesztet kell alkalmazni a magyar alkotmányos gyakorlatban, nevesen a korlátozás okának mindenképpen közérdekből kell bekövetkeznie, és a korlátozásnak magának pedig arányosnak kell lenni. Ez a két szempont az, aminek meg kell felelni, de azt gondolom, hogy önmagában az a körülmény, hogy egy vállalkozás, ami ilyen értelemben a tulajdonhoz való joghoz hasonló védelmet élvez, arra kényszerül, hogy mondjuk elköltözzön, az mind a közérdekűség mind pedig az arányossági próbát kiállhatja ilyen szempontból egészen addig a pontig, amíg az ő vállalkozása az nem válik lehetetlenné. Tehát éppen a település határa véget ér 600 méter után, akkor ő nem tudja ezt már gyakorolni, de az eseteknek ez kétségkívül egy igen kis része, de emiatt azt gondolom nem állapítható meg a tulajdonhoz való jog sérelme ilyen értelemben. Én a jogbiztonság sérelmét sem látom itt igazoltnak abban a vonatkozásban, hogy egészen addig a pontig, ameddig a vállalkozás tudja gyakorolni ezt a jogát, vagyis utólag nem vonják el tőle ezt a jogosultságot, hanem mondjuk módosítani kényszerül a vállalkozás keretein. Ez nyilván sokféle vállalkozásra, sokféle tevékenységre igaz lehet, a jogbiztonság sérelme azt gondolom, hogy nagyon absztrakt szinten vethető csak fel. Az egyértelműség kérdésével kapcsolatban az egy látszólagos probléma, hogy honnan mérve, kérdés, hogy honnan mérik a 600 métert. Ez azt gondolom, hogy józan paraszti ésszel legalább légvonalban kell kimérni, legfeljebb mondjuk egy legrövidebb útvonal. Egy jogalkotó majd szabályozza, ahogy ezt jónak látja, nem hiszem, hogy ez érdemben befolyásolja akár a választópolgár döntését, akár jogalkotónak azt a döntését, hogy felmérje, hogy milyen kötelezettség terheli. Köszönöm.

Dr. Litresits András OVB tag

Egyetértek Zoltánnal, vitatkoznék Elnök Úrral. Nagyon röviden, ha igaz lenne, hogy elfogadnánk azt, amit Elnök Úr mondott, akkor felvetődnek a következő kérdések is. Mi van azokkal a vállalkozásokkal, mi volt akkor a jogbiztonsággal, akik eddig végezték a trafiktevékenységet, és az új trafiktörvény alapján 20 éves koncepciókat mások nyertek. Most a pályáztatás körülményeiről, az úgymond trafikmutyi ügyről nem is beszélve. Azokkal a vállalkozásokkal, azoknak a vállalkozásoknak a tulajdonával, a vállalkozás szabadságával mi van? Nem lehet 600 méteres körzetet bevezetni? Lázár csomaggal az árrést meg lehetett emelni 10%-ra, tehát pozitívan el tudunk térni? Mi van azokkal a vállalkozásokkal, akik tudva levő hírportálokról, hogy azért nem adták be a pályázatukat eleve, mert túl kevés volt az árrés, amit július 15-ei hatállyal, emlékszünk, mert a múltkor pont volt egy kérdés, ami ezt érintette, felemelte az árrést 10%-kal. Akkor nem volt jogbiztonság, akkor nem vetődött fel a jogállamiság kérdése? Elviekben, mivel nem tiltott tárgykör, azt gondolom, önmagában arra, hogy a jogbiztonságot veszélyezteti, arra még nem is lehet érdemi indokolással alapítani elutasító határozatot, hiszen nincsen olyan megtagadási jog szerintem a népszavazási törvényben, ami ezt lehetővé tenné. 600 méteres körzeten belül egyértelműség kérdésre Zoltán már rávilágított, és itt közben elkértem az új választási eljárásról szóló törvényt, mert emlékeztem, hogy van benne egy hasonló megfogalmazás, a 143. §-ban. Felolvasom: „A 77. § (1) bekezdése alapján megállapított szavazóhelyiségek bejáratától számított 150 méteres távolságon belül közterületen választási kampánytevékenység a szavazás napján nem folytatható.” Az új választási törvényben van egy ilyen szövegrész, hogy 150 méteres távolságon belül. Gondolom, hogy ez nem alaptörvény-ellenes és nem ütközik a jogállamiságba. Amit Elnök Úr mondott, nem kizárt nyilván, hogy lehet olyan település, ahol oktatási intézménynek a 600 méteres sugarú körében, vagy 600 méteres körzetén belül ez kivitelezhetetlen, de gondolom nem árulok el nagy titkot itt jogász kollegáknak, hogy van egy főszabály, a tilalom. Nyilván majd a jogalkotó bölcsességére kell bízni azt, hogy kivételes esetekben, tehát van egy kistelepülés, ahol az egész község az 500 méteres körzetet, vagy 600 méteres körzetet nem éri el, akkor nyilvánvalóan speciálisan szabályozható a kérdés. De azt gondolom, hogy: 1. nem is biztos, hogy van ilyen; 2. a főszabály az meg főszabály, ahhoz képest lehet kivételeket tenni. Köszönöm.

Dr. Sasvári Róbert OVB elnökhelyettes

Csak az egyértelműség kérdéséhez szólnék hozzá, és örülök, hogy az András felolvasta ezt a szakaszt, mert ott azért sokkal egyértelműbben van megfogalmazva. Az van, hogy a közterületen és a bejáratától számított 150 méteren belül. Ahogy felolvastad, az egy korrekt megfogalmazás. Nincs az, hogy légvonalban vagy nem. Szerintem pont ilyen megfogalmazást kell elvárnunk a kérdéstől is, hogy egyértelmű legyen.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Az elhangzottakra reagálva, én annyit mondanék, és azt már elmondtam egyszer-kétszer, hogy nekem az a véleményem, hogy magánemberként mindenki bírálhatja az Országgyűlés tevékenységét. Az Országgyűlés úgy dönt, ahogy dönt, hogy helyesen vagy nem helyesen, vitathatóan vagy sem, az részben nem a mi dolgunk, szabadon dönt bizonyos kérdésekben. Ettől függetlenül az, hogy egy adott népszavazási kérdést nekünk hogyan kell megítélni, ennek a két dolognak vajmi kevés köze van egymáshoz. Azért ezt a témát szerintem, el kell különíteni egymástól. Az, hogy esetlegesen az Országgyűlés egyes vélemények szerint olyan döntéseket is hoz, amelyek egyesek tulajdonhoz való jogát sértik vagy sérthetik, ez egy dolog. Ettől nekünk még annak megfelelően kell eljárunk, hogy ezt a szempontot figyelembe vegyük. Nyilván én azt aláírom, amit a Zoltán mondott, hogy itt a kérdés mérlegelés tárgyát is képezheti akár, meg képezi is. Nyilván, mint ahogy az Alkotmánybíróság előtt is ez így szokott történni, nevezetesen azt, hogy egy hasonló kérdésben hol vannak a határok, amely egy bizonyos jog korlátozását jelenthetik egy másik jog esetlegesen rovására.

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm. Csak Elnökhelyettes Úrnak röviden reagálnék. Tehát 600 méteres körzeten belül van a kérdésben, 150 méteres távolságon belül van az új választási törvényben. Nekem úgy tűnik, hogy szinte azonos megfogalmazás az, hogy a bejárat, szavazóhelyiség, meg egyebek. Nyilván ez most nem egy szavazóhelyiségről szól, hanem egy oktatási intézményről, de az átlagembert a választópolgár számára azt gondolom, hogy elég egyértelmű, hogy egy oktatási intézménynek a 600 méteres körzetén mit kell érteni. Egyébként ebben az új választási törvényben sincs benne, hogy akkor a szavazóhelyiségnek a bejáratától a 150 métert azt most hogy kell lemérni, milyen irányba, ez sem teljesen egyértelmű. De annak az egyértelműségnek, hogy a választópolgár el tudja dönteni, hogy támogatja-e ezt a népszavazást, illetve ahhoz, hogy a jogalkotói egyértelműség meg legyen, hogy mit is kell eredményes népszavazás esetén tenni a jogalkotónak, az már egy részletszabályozás kérdése, hogy akkor azt a 600 métert honnan-hogyan, ki fogja kicentizni, ugyanúgy, amire utaltam, amit Elnök Úr is felvetett, hogy ha esetlegesen van egy ilyen, ténylegesen van olyan probléma, hogy 600 méteres körzetet nem éri el a község, és van benne egy oktatási intézmény, akkor mit kell és mit lehet tenni. Az már egy részletkérdés, azt majd nyilván a bölcs jogalkotó megoldja, de ettől függetlenül önmagában a kérdésnek a lényege az azt gondolom, hogy változatlan és egyértelmű. Köszönöm.

Dr. Sasvári Róbert OVB elnökhelyettes

Csak egy mondat. Nem a méterekkel volt nekem a problémám, a 150 meg a 600 méterrel, hanem az, hogy ott szabályozva van, hogy a bejáratától számít, közterületen a bejáratától számított 150 méteren belül. Tehát az teljesen egyértelmű. Itt pedig az van, hogy 600 méteres körzetén belül. Szerintem ez nem egyértelmű, legalábbis elvárható lenne, hogy itt is pontosabban meg legyen fogalmazva, és nem a métereken múlik ez, hanem tényleg a viszonyítási szempontokon.

Dr. Litresits András OVB tag

Nagyon röviden. Nyilván mindannyian voltunk már szavazni, tipikusan oktatási intézményekben történik. Nincs benne az, hogy főbejárat, kisbejárat, csak bemegyünk egy oktatási intézménybe a szavazás napján, van egy utcakapu, most az a főbejárat, vagy az épületnek a nagy ajtaja a főkapu, az a főbejárat, vagy ha bemegyek a folyosón és elfordulok egy kis helyiségbe, tehát azért itt hosszú vitát lehetne ezen folytatni.

Dr. Borbély Andrea OVB tag

Azt szeretném mondani, hogy oktatási intézmény 600 méteres körzetéről beszél. Van az oktatási intézmény, az nyilván egy határfalakkal zárt épület egységről van szó, azt mondja, hogy 600 méteres körzetén, úgy gondolom, hogy ennek a külső határaihoz vagy a határfalaihoz képest lehet megállapítani ezt a 600 méteres körzetet, és ott meg egyértelmű, hogy valójában mire gondol, hiszen egy körről van szó. Ennyi. Az oktatási intézmény alatt én a határfalakat érteném.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Lezárhatom a vitát? Szavaznánk. Mivel voltak támogató indítványok is, ezért úgy teszem fel szavazásra a kérdést, hogy ki az, aki a hitelesítést támogatja? 3 fő. Ellene % fő. Mivel két indok hangzott el, ezért e tekintetben hadd kérjek még egy szavazást. Ki az, aki a jogbiztonság, a tulajdonhoz való jog sérelmét látja? Ez egyhangú. Ki az, aki az egyértelműség hiányát is, azt hadd kérdezzem. Végül is ez 4 igent kapott. Tehát mind a két indok szerepelne a határozatban. Megállapítom, hogy 5:3 arányban a kérdés hitelesítését az OVB megtagadta az elhangzott indokokra figyelemmel. Nézzük a következőt!

Dr. Jackli Tamás KIM VF munkatárs

Tisztelt Bizottság! A következő kérdés a 13. Ugyanaz a beadványozó magánszemély. Az ív megfelel a követelményeknek. A kérdés is szinte teljes egészében megegyezik, ami az íven található és a következőképpen hangzik:

- 13. „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy dohányterméket forgalmazó üzlet ne működhessen olyan egészségügyi intézmény 600 méteres körzetén belül, ahol 18 évnél fiatalabbak egészségügyi ellátásával is foglalkoznak?”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Remélhetőleg nem kell a vitát újra nyitnunk, hiszen egy más megközelítésben a kérdés ugyanaz, mint az előző. Akar-e ezzel együtt még valaki bármit hozzátenni?

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm szépen. Csak nagyon röviden. Itt az előkészítő anyagban kaptunk egy részletet a dohánytermékek kiskereskedelmére vonatkozó törvényre nézve, a 7. § (7) bekezdése kimondja, hogy ez a dohánytermék kiskereskedelmi jogosultság 6. § (2)-(3) bekezdésében meghatározott településen belül bárhol gyakorolható. Az elvi kérdés, mert mindig az hangzott el a trafiktörvény elfogadása kapcsán, hogy a fiatalok és az egészségügy-védelem. Akkor felvetődik így ezen kérdések kapcsán, hogy akkor mennyire volt ez egy cizellált és átgondolt jogalkotás, amikor egy olyan törvény került elfogadásra, hogy a településen bárhol gyakorolható ez a tevékenység, és nem gondoltak sem az egészségügyi intézményekre, sem pedig az oktatási intézményekre. A kérdés ebben a kontextusban azt gondolom a törvény a jelenleg hatályos dohánytermékek kiskereskedelemre vonatkozó törvénynek a módosítására

irányul, bár nyilván áttételesen, hiszen a kérdés megfogalmazása az törvényalkotásra vonatkozik. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Szavazhatunk. Az előzőkhez hasonlóan szavaznánk. Ki az, aki a hitelesítést támogatja? Kérem, az szavazzon. Ki az, aki a hitelesítést támogatja? 3 szavazat, ellene: 5. Megállapítom, hogy 5:3 arányban a hitelesítést az OVB megtagadta, és az indokok az előzővel megegyezők. Nézzük a következőt.

Dr. Jackli Tamás KIM VF munkatárs

Tisztelt Bizottság! A 14. kérdés következik. A kezdeményező ugyanaz a magánszemély. Az ív eleget tesz a követelményeknek és a kérdésen a következő olvasható:

14. „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy a hitelesített népszavazási kezdeményezések aláírásgyűjtő ívei, elektronikus formában is aláírhatóak legyenek?”

Dr. Sasvári Róbert OVB elnökhelyettes

Tulajdonképpen többször van előttünk a kérdés. A múltkori ülésen is előttünk volt, akkor az OVB szerepelt benne, az előtte való ülésen is előkerült. Én nekem ugyanaz a véleményem, mint az előző két ülésen, hogy szerintem kizárt tárgykört tartalmaz, mert a Ve. tartalmának a módosítására irányul, és ezért az elutasítását javaslom.

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Köszönöm szépen. Arra hívnám fel a figyelmet, hogy amikor hasonló kérdésben döntést hoztunk, akkor az volt az elutasítási ok, hogy az OVB hitelesíti ezt a bizonyos kérdést, és abból a szempontból találta a bizottság ezt nem egyértelműnek, hogy amikor az aláírásgyűjtésre ténylegesen sor kerül, akkor már valószínűleg a Nemzeti Választási Bizottság lesz hivatalban. Az OVB-re való utalás tehát kikerült ebből a megfogalmazásból, és azt hangsúlyoznám, hogy a legutóbbi döntéskor az elutasítási okokról külön szavaztunk, és az OVB-nek a nevesítése volt a probléma az egyértelműség kapcsán. Én azt gondolom, hogy az Alkotmány szövegét bármilyen jogértelmezés, alkotmányértelmezési módszerrel feltárva, arra lehet jutni, hogy a parlamenti választáskor az európai parlamenti választásig, hiszen az önkormányzati választásról szóló törvények, amelyek ennek az anyagi jogszabályát állapítják meg, ezek tartalmáról nem lehet népszavazást tartani. Hozzátettem azt is, hogy a Ve. azon eljárási szabályai is hozzáférhetőek ehhez, amelyek szorosan véve kapcsolódnak ezen választásokhoz, ezen jogintézményekhez. Elfogadom azt, hogy a Ve. bizonyos részei ilyen módon kizárttá válnak, de itt egy másik jogintézményről van szó, a népszavazás semmilyen módon nincs kizárt tárgykörként nevesítve az Alaptörvénybe, csak a választások. Egy másik hatalomgyakorlási formáról van szó, az egyik a képviselői demokráciához tartozik, a másik pedig a közvetlen hatalomgyakorláshoz. Ilyen módon a kettőt összemosni nem lehet. Volt legutóbb is egy ilyen furcsa példám, ha bármit beleírnánk a Ve.-be, mondjuk a KRESZ azon rendelkezését, hogy a gépjárművek gumibroncsa hogyan kell, hogy kinézzen, akkor önmagában a Ve.-ben való szerepeltetése miatt nem gondolhatnánk azt, hogy gumibroncsról nem lehet népszavazást tartani, mert az valamilyen választási törvényt vagy normát érint. Nyilván ez egy absztrakt példa vagy abszurd példa arra próbál rámutatni, hogy a Ve. valamennyi része nem lehet kizárt tárgykörösomagnak az eleme, csak azok a szabályok, amelyek a választásokhoz kapcsolódnak. Köszönöm szépen.

Dr. Bozsóki Éva OVB tag.

Kétségtelen tény, hogy a múltkori szavazás során ennek a kérdésnek a hitelesítését azért nem támogattuk, mert az Országos Választási Bizottság nevesítve volt e tekintetben. A kérdésből kimaradó OVB-s megfogalmazás ellenére sem egyértelmű, nem támogatható a kérdés hitelesítése, mert az elektronikus forma az álláspontom szerint messze nem egyértelmű, hiszen több olyan elektronikus aláírási forma is létezik, amely különböző módszerrel éri el a célját. Ilyen lehet a fax, telex, e-mail, s ezen kívül még lehet több egyéb más is. Álláspontom szerint ez nem egy konkrét tényező, amire a választópolgár talán igennel vagy nemmel tudna válaszolni. Álláspontom szerint jobban ki kellett volna bontania a kérdésfeltevőnek ezt, hogy mit ért ezen az elektronikus formán az aláírásgyűjtő ív aláírása kapcsán.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Tehát két megközelítés van eddig, hogy tiltott tárgykörbe tartozik-e vagy sem, illetve, hogy a kérdés egyértelmű-e, legalábbis azon részében arra utal, hogy elektronikus formában is aláírhatók legyenek. Hogyan lehet ezt az aláírást elektronikus formában eszközölni. Nyilvánvalóan ráadásul úgy, hogy azért a hitelesítés szempontjait is figyelembe kell venni. Kíván-e még ezekhez valaki még hozzászólni?

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm szépen. Én a Zoltánnal értek egyet, és azt a megközelítést támogatom, hogy a tiltott tárgykörbe ez a technikai kérdés, hogy népszavazás, meg a következő kérdésnél, hogy népi kezdeményezésnek az aláírása elektronikusan is lehetséges-e, az nem tartozik a tiltott tárgykörbe, hiszen semmilyen módon, sem közvetetten, sem közvetlenül önkormányzati, országgyűlési vagy európai parlamenti képviselőnek a választása, tehát anyagi-jogi jogszabályokat nem érint, abszolút egy technikai alkérdés. Azért tudom támogatni, mert nincs olyan összefüggés, ami ezeket bármilyen megközelítésben hatása lehetne önmagában a választásokra. Pl. a személyi kört egyáltalán nem érinti. Amit pedig Éva mondott, hogy most az az elektronikus formában történő aláírás, az most gyakorlatilag az előkészítő anyagban megkapott tájékoztató alapján most az fokozott biztonságú vagy minősített, az pedig azt gondolom, hogy egy jogalkotási kérdés, hogy a jogalkotó mit tesz meg. Nyilvánvalóan az az érdekünk, ha ez olyan technikai paraméteretek mellett történik, hogy fel se merülhessen annak a gyanúja vagy kételye, hogy valaki, valaki más helyett egy népszavazási kezdeményezést aláírt elektronikusan, holott erre semmilyen szándéka vagy akarata nem volt. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Annyit hadd mondjak a témával kapcsolatban, hogy a két eddig elhangzott érv kapcsán nekem eltér az álláspontom. Az Alaptörvénybe ütközésről azonban meglátásom, hogy ott az Alaptörvénnyel kapcsolatban pontosan fogalmaz, hogy ott valóban a közjogi választásokról szól, tehát én nem látom ezt a kérdést Alaptörvénybe ütközőnek, de a kérdés megfogalmazását viszont nem látom egyértelműnek itt az elektronikus ügyintézés kapcsán ebben a megfogalmazásban. Tehát ez az én véleményem. Kérdezem, hogy ki az, aki még hozzá kíván szólni a kérdéshez? Éva parancsolj.

Dr. Bozsóki Éva OVB tag

Még érdemes lenne megvizsgálni a népszavazásról szóló törvény 10. § e) pontját. Megtagadja az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási törvényben foglalt követelményeknek. Én most itt arra az aláírásgyűjtő ívre gondolok, amely vélelmezhetően itt az elektronikus formában aláírható legyen. A választási eljárási törvényben, a jelenleg hatályosban, álláspontom szerint ilyen ív nem található kifejezetten, ami az elektronikus formát használhatóvá tenné. Ezért is az elutasítását javaslom a kérdésnek, illetve a hitelesítést nem támogatnám.

Dr. Pozsár-Szentmiklós Zoltán OVB tag

Csak az egyértelműség kérdésre reagálnék annyiban, hogy azt gondolom, ha ennél pontosabban fogalmazná meg a kérdés feltevője azt, hogy mi az elektronikus forma, azt szakszavakkal, akkor az már azért nem lenne egyértelmű a választópolgár számára. Az eddigi ismert papír alapú aláírásgyűjtés mellett létrejöhet egy elektronikus aláírásgyűjtési forma. Ennek a formáját a jogalkotó majd kialakítja olyan szempontokra is figyelemmel, hogy az aláírások legyenek, ahogy eddig is ellenőrizhetőek, tehát a Ve.-t is, illetve az Nsztv.-t is ehhez kell majd igazítani, de ez nem teszi kizárta vagy nem egyértelmű azt gondolom az aláírásgyűjtésre vonatkozó új feltevést. Köszönöm.

Dr. Sasvári Róbert OVB elnökhelvettes

Az Éva által felhozott szakasz szerintem az egy következő érv az elutasítás mellett. Ott van, a Ve.-ben szerepel, hogy az aláírásgyűjtő íveken a sajátkezü aláírás mellett az aláírás hitelességének ellenőrzése céljából fel kell tüntetni a kezdeményező olvasható családi és utónevét, lakcímét, valamint a személyazonosítóját. Ez az a bekezdés, amiről beszéltünk, ami miatt én kizárt tárgykörnek javaslom, viszont az Éva a népszavazásról szóló törvényt idézte, ahol pedig az van, hogy amennyiben a Ve.-nek nem felel meg az aláírásgyűjtő ív, akkor azt elutasítja az Országos Választási Bizottság. Szerintem így a kör bezárult és ez egy jó magyarázat. Lehet, hogy az én jogértelmezésem elsőnek szigorúnak tűnt, de mind a két törvény alátámasztja azt, hogy ez kizárt tárgykörhöz tartozik.

Dr. Bozsóki Éva OVB tag

A korábbi eszmefuttatásomat még azzal egészíteném ki, hogy a 118. § (4) bekezdése konkretizálja az aláírásgyűjtő íveken a sajátkezü aláírást, konkrétan a sajátkezü aláírásról beszél. Ezért úgy gondolom, hogy helye lenne a korábban felhozott szakasznak, amely alapján a hitelesítés megtagadásának van helye álláspontom szerint.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Az utóbb elhangzottakhoz annyit hadd fűzzek hozzá, hogy azért itt arról van szó, hogy pont az általatok idézett jogszabályok megváltoztatására irányul a kezdeményezés, tehát ha ez eredményre vezet, akkor ezek a jogszabályokat a jogalkotó úgy kellene, hogy megváltoztassa, hogy elektronikus formában is valahogyan alá lehessen írni az aláírásgyűjtő íveket. Az, hogy most ez tiltott tárgykör vagy sem, az lehet egy kérdés, de az, hogy éppen most milyen a szabályozás, az viszonylag érdektelen szerintem, hiszen annak a megváltoztatására irányul a kérdés maga. Szerintem a vitát lefolytattuk, elhangzottak az érvek, ellenérvek. Szavazni kellene, szavazunk is. Mivel támogató vélemény is elhangzott, ezért úgy teszem fel első körben szavazásra a kérdést, hogy ki az, aki a kérdés hitelesítését támogatja? Megállapítom, hogy 3 szavazat, ellene 5 szavazat. Mivel több érv is felhozásra került, ezért erről külön szavaznánk az adott körben. Kérdezem, hogy ki az, aki az Alaptörvénybe ütközést érvként elfogadja? Ez 3 fő. Ez bekerül a határozatba. Aki az egyértelműség hiányát is vélelmezi. Ez egyhangú. Akkor mind a két érv végül is bekerülne a határozatunkba.

Dr. Jackli Tamás KIM VF munkatárs

Tisztelt Bizottság! 15. kérdés következik. Szinte megegyezik az előzővel. Ugyanaz a magánszemély nyújtotta be. Az ív megfelel a követelményeknek. Az íven a következő található:

- 15. „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy a hitelesített népi kezdeményezések aláírásgyűjtő ívei, elektronikus formában is aláírhatóak legyenek?”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. A kérdés ugyanaz, csak itt a népi kezdeményezésekről van szó, tehát külön erről vitát lefolytatni nem kell. Szavazhatunk? Ki az, aki a hitelesítést támogatja, azt kérem. 3 fő. Ellene 5 fő. A kérdés hitelesítését 5:3 arányban az OVB megtagadta. Az indokok megegyeznek az előző határozatban foglaltakkal. Nézzük a következőt.

Dr. Jackli Tamás KIM VF munkatárs

Tisztelt Bizottság! A táblázatban található következő három kérdést a kezdeményező visszavonta, a 16., 17. és 18. kérdés. Tehát a 16.-iknak olvasnám a táblázatban a 19. sorszám alatt található kérdést, amely a következőképpen hangzik:

16. „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy a takarékpénztárak „kvázi” államosításának az a célja, hogy bizonyos vállalkozások „korlátlanul” tudjanak hitelhez jutni, míg másokat elzárják a hitelfelvétel elől, például a rezsicsökkentés miatt csökkenő értékű külföldi energiaszolgáltató cégeket meg tudják vásárolni a jelenlegi kormányhoz közel álló gazdasági csoportok, és ezt követően az állam brutálisan megemelné az energia árát azért, hogy a jelenlegi kormányhoz közel álló vállalkozások profitot szerezzenek, hasonlóan mint ahogyan az a trafikmutyi esetén történt?”

Dr. Sasvári Róbert OVB elnökhelyettes

Visszatértünk az első kérdésekhez. A hosszúsága tekintetében is, az egyértelműség tekintetében is tulajdonképpen ugyanazokat az indokokat lehet felhozni, mint amit az első kérdések kapcsán. Úgyhogy az egyértelműség hiánya miatt az elutasítást javaslom.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük. Az indokokban fel lehet hozni az egyértelmű fogalmak, kifejezések, magyarázó tagmondatok, rendkívül bonyolult, hosszú és összetett, tehát nem is ragoznám tovább. Szavazhatunk? Kérdezem, ki az, aki a hitelesítés elutasítása mellett foglal állást? Köszönöm. Megállapítom, hogy 6 szavazattal egyhangúlag a hitelesítést megtagadtuk, és a jegyzőkönyv számára rögzítem, hogy két tagtársunk eltávozott, a szavazásban nem vett részt.

Dr. Jackli Tamás KIM VF munkatárs

Tisztelt Bizottság! 17. kérdésként olvasnám fel a táblázatban 20. sorszámmal ellátott kérdést. Ugyanaz a magánszemély a beadványozó. Az ív eleget tesz a követelményeknek, és az íven a következő kérdés található:

17. „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy hazánkban nem lehet becsületes munkával meggazdagodni, hanem csak azok gazdagodhatnak meg akik jó viszonyt ápolnak a mindenkori hatalmon levő politikai párt döntéshozó vezetőivel?”

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

A kérdés kapcsán nyilván az egyértelműség problematikája vethető fel. Ezzel kapcsolatban van-e bárkinek meglátása, véleménye, egyértelmű-e ez a kérdés vagy sem? Annyit a kérdés kapcsán hadd mondjak még, hogy most valóban akármilyen nevetséges az, hogy mit ért az alatt a kérdező, hogy becsületes munkával, még akár az is felvethető, hogy ez a fogalom mit takar. De az, hogy a mindenkori hatalommal jó viszonyt ápolnak, ez is egy elég érdekes kérdés. Hosszú és bonyolult értelmező tagmondatot tartalmaz. A jogalkotói egyértelműség hiánya is felvethető ezzel kapcsolatban.

Dr. Litresits András OVB tag

Egy elemmel egészíteném ki. Mit jelent az, hogy meggazdagodni? Ez is egy relatív fogalom. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Igen. Ez több ember számára mást és mást jelent, ez így van, ez korántsem egyértelmű. Jó. Szavaznánk. Ki az, aki a hitelesítés megtagadása mellett foglal állást? Megállapítom, hogy 6 szavazattal egyhangúlag a hitelesítést az OVB megtagadta. Nézzük a következőt.

Dr. Jackli Tamás KIM VF munkatárs

Tisztelt Bizottság! A 18. kérdést olvasnám, amelyik a 21. sorszám alatt található a táblázatban. A kérdés a következőképpen hangzik:

18. „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy minden választójoggal rendelkező magyar állampolgárnak joga legyen egyéni választókerületi jelöltre szavaznia?”

Dr. Pozsár-Szentmiklós Zoltán OVB tag

Köszönöm szépen. Az előzőekkel ellentétben azt gondolom, hogy itt felhívható kizárt tárgykörként az, hogy a választójogot érintő törvények tartalmát érintené-e a kérdés. Az ugyanis, hogy milyen módon hány szavazattal rendelkezik a választópolgár, azt az Országgyűlés választásról szóló törvényben határozza meg. Ennek a tartalmáról pedig az Alaptörvény alapján nem lehet népszavazást tartani. Tiltott tárgykör miatt azt javaslom, hogy ne hitelesítsük a kérdést. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. A kérdés egyértelmű e tekintetben. Akar-e még bárki bármit hozzátenni? Nem. Tiltott tárgykörnek minősül a kérdés. Ki az, aki a hitelesítés megtagadása mellett foglal állást? Köszönöm szépen. Egyhangúlag 6 szavazattal az OVB a hitelesítést megtagadta. Nézzük a következőt.

Dr. Jackli Tamás KIM VF munkatárs

Tisztelt Bizottság! Utolsó előtti kérdésként olvasnám a 22. sorszámú kérdést, ami a 19. kérdés a mai napon. Ugyanaz a magánszemély a beadványozó. A formai követelményeknek eleget tesz az ív, és az íven a következő kérdés található:

19. „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy a határon túli magyar állampolgárok nem alsóbbrendűek, azaz ugyanannyi joguknak kell lenniük a választások esetén, mint a magyarországi lakcímmel rendelkezőknek?”

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. A kérdés kapcsán kinek mi a meglátása? A kérdéssel kapcsolatban a megfogalmazásából az tűnik ki, hogy részben tiltott tárgykör körül jár, de nem is jogalkotásra irányul, hanem csak egy véleménynek a törvénybe iktatására, ami szintén egy érdekes kérdés. A kérdésben olyan elemek vannak, amelyek azért korántsem egyértelműek. Így például mit jelent az, hogy alsóbbrendűek. Ez számomra nem egyértelmű. Olyan magyarázó tagmondat van, amely nem szerencsés a kérdés kapcsán. Jogalkotói egyértelműség tekintetében felvethető, hogy mit is kezdjen ezzel egy jogalkotó egy eredményes népszavazás esetén.

Belefér-e ez a kérdés egyáltalán a népszavazás céljának rendeltetésébe. Talán ezek a szempontok. Kérdezem, kinek mi a véleménye.

Dr. Pozsár-Szentmiklós Zoltán OVB tag

Köszönöm. Csak annyit tennék hozzá, hogy az egyértelműség szerintem olyannyira nem áll meg, hogy nem is állapítható meg világosan az, hogy most érint-e kizárt tárgykört vagy sem a kérdés, annyira homályosak a fogalmak, illetve a kapcsolat a fogalmak között, hogy még ez sem dönthető el. Azt gondolom, hogy erre hivatkozva tagadjuk meg a hitelesítést. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Van-e még hozzászólás? Nincs. Akkor szavaznánk. Azt hiszem, hogy maradván az egyértelműség hiányánál, ki az, aki a hitelesítés megtagadása mellett dönt? 6 szavazattal a hitelesítést az OVB megtagadta. Köszönöm. Nézzük az utolsót.

Dr. Jackli Tamás KIM VF munkatárs

Tisztelt Bizottság! A mai napra rendelt utolsó kérdést olvasnám. Ez a 20. kérdés, a táblázatban pedig a 23. sorszám alatt található. Ugyanaz a magánszemély a beadványozó, mint számos kérdés esetében. Az ív megfelel a követelményeknek, és azon a következő olvasható:

20. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy a hajléktalanok nem alsóbbrendűek, Ők is emberek, azaz ugyanannyi joguknak kell lenniük a választások esetén, mint a lakcímmel rendelkezőknek?”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. A kérdésről van-e valakinek véleménye? Evvel kapcsolatban is felvethető az egyértelműség hiánya, mit jelent az, hogy alsóbbrendű. A kérdés megfogalmazásából összevetve egyébként a jogszabályi szabályozásnál sem látható, hogy mire irányul. Ugyanis a hajléktalanoknak a szavazati jogát semmi, senki és semmi nem korlátozza. Bár megjegyzem, ha a kérdés egyébként a választások érdemi tartalmával, a választójogi törvényben lévő tartalmával foglalkozna, az már kizárt tárgykör lenne, de nincsen olyan korlátozás a hatályos jogszabályokban, amely a hajléktalanokat a szavazati jog gyakorlásában bármilyen módon korlátozná a legjobb tudomásom szerint. A kérdés e tekintetben sem értelmezhető. Egyértelműség hiánya vethető fel ennek kapcsán. Van-e bárkinek más véleménye, kiegészítése? Nincsen. Akkor annak a rögzítése mellett, hogy jelenleg 7 fő létszámmal vagyunk jelen az ülésen, szavazást rendelnek el. Ki az, aki a kérdés hitelesítésének a megtagadása mellett dönt? Köszönöm. Megállapítom, hogy 7 szavazattal egyhangúlag a hitelesítést az OVB megtagadta az elhangzott indokok alapján. Köszönöm szépen. Az egyebek következnek.

II. Egyebek

1. B. Z. beadványozó visszavont kezdeményezései

Dr. Jackli Tamás KIM VF munkatárs

Tisztelt Bizottság! Egyebek között 2 téma lenne. Az egyiket már többször érintettük a népszavazási kezdeményezések kapcsán, hogy 4 kérdés vissza lett vonva. Eddig az OVB gyakorlata az volt, hogy ilyen esetekben egyszerű tudomásulvétellel nyugtázta azt, hogy az adott kérdésekről nem kell tárgyalnia. Most is javaslom, hogy ebben egy tudomásulvétel történjen meg. Köszönjük szépen.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. A visszavonás milyen formában történt?

Dr. Jackli Tamás KIM VF munkatárs

Ugyanabban, ahogy benyújtotta, tehát e-mailben formában. E-mailben kezdeményezte és ugyanúgy e-mailben vonta vissza.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Azt hiszem, hogy nincs akadálya annak, hogy ezt tudomásul vesszük. A kezdeményezőnek, amíg nem döntünk róla, addig jogában áll a kérdést visszavonni. Ez volt az eddigi joggyakorlatunk. A bizottság a visszavonást tudomásul vette, és rendben van a dolog. Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy 7 szavazattal egyhangúlag döntöttünk így.

2. A Legfőbb Ügyész tájékoztatása

Dr. Jackli Tamás KIM VF munkatárs

Egyetlenegy tájékoztatás van az anyagban. A Legfőbb Ügyészség részéről érkezett egy tájékoztatás. A bizottság döntött korábban arról, hogy az egyik népszavazási kezdeményezés kapcsán, mégpedig, ami arra vonatkozott, hogy vérdíjat kíván kitűzteni a kezdeményező az országgyűlési képviselőkre, ha bizonyos cselekményt nem hajtanak végre, büntető feljelentéssel élt a Legfőbb Ügyészségnél. A Legfőbb Ügyészség – ellentétben a másik ügyészséggel, aki a névhasználattal kapcsolatban még nem tájékoztatott – jelezte, hogy intézkedésre a bejelentést megküldte a Fővárosi Főügyészség részére, tehát onnan várhatunk érdemi nyilatkozatot, illetve várhat a bizottság, hogy történik-e az ügyben valami és mi történik.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Ez döntést nem igényel. Ezzel az OVB ülését bezárom, mindenkinek köszönöm a megjelenést és a részvételét.

k.m.f.

**dr. Bordás Vilmos s. k.
elnök**